

תוכנית עולים בלימוד מוסדות חינוך תלמידי חו"ל

1. רקע:

מידי שנה מגיעים לארץ כ- 15,000 תלמידות ותלמידים בגילאי 18-24 לשנת לימודים בארץ לשנת לימודים בארץ.

כ-80% מהמשתתפים מגיעים מצפון אמריקה והיתר מאירופה, אמל"ט, דרא"פ וחבר העמים.

אורך התוכנית היא מינימום - 2 סמסטרים במהלכה התלמידים לומדים במוסדות לימוד בארץ.

כ-11,000 משתתפי התוכנית לא השתתפו בתכניות ממשלתיות אחרות כגון תגלית או מסע כך שהשהות בארץ היא למעשה חוויתם הראשונית המשמעותית בארץ שלא במסגרת ביקורים משפחתיים ומשליכה על המשך הקשר בין המשתתפים לבין מדינת ישראל ועל פוטנציאל הישארות ארוכת טווח בארץ.

תכנית זאת תופעל באמצעות הסוכנות היהודית במטרה לגעת גם באוכלוסייה זאת שאיננה מגיעה לתוכנית מסע, לחבר אותה לישראל ולעודד אותה לעלות לישראל.

חווית הלימוד של רוב המשתתפים בארץ היא חיובית, כך שיצירת תוכנית מתאימה ניתן להשאיר אותם לתקופה של מעבר לשנה ולהגדיל את שיעור העלייה.

כמו כן בכל שנה מגיעים מספר רב של קרובי משפחה לארץ וכתוצאה מכך מלבד הערך הכלכלי הקשר עם יהדות התפוצות וחיזוק הקשר עם מדינת ישראל באמצעות אותם התלמידים מתרחב.

2. האתגר:

א. כיום אין פעילות ממוקדת לעידוד עלייה מקרב מאגר התלמידים המגיע לשנת לימוד אחת. כל החיבור נעשה באמצעות מוסדות הלימוד בלבד ללא גוף ממלכתי שילווה את המוסדות וישתתף בהפעלת תכניות חינוכיות שונות והכרת הארץ וללא תוכנית עבודה ממשלתית מוסדרת עם בסיסי נתונים היכולים לסייע ביצירת תוכניות לעליה לארץ באופן ממוקד.

ב. אי מיצוי פוטנציאל משתתפים - בשל העלויות הגבוהות מידי שנה כ-3,000 משתתפים פוטנציאליים אינם מגיעים לארץ.

3. מטרות התכנית:

א. במהלך שהותם בארץ עוסקים התלמידים בלימודי יהדות אינטנסיביים, תוכנית עולים בלימוד נועדה לממש את הפוטנציאל של התלמידים באמצעות קיום סדנאות עלייה ספציפיים, חשיפה לתרבות ולחברה הישראלית, הנחלת ערכים של אהבת הארץ והיכרות עם אתרי מורשת ובאמצעות כך להגביר בצורה משמעותית את סיכויי העלייה לארץ בסופו של תהליך.

- ב. ליצור חיבור שיתבטא בהארכת השהות בארץ ולבסוף יעודד עלייה מקרב תלמידי התוכנית. וזאת בכדי שלמעלה מ-1/3 מהמשתתפים יישארו בארץ לשנה שנייה (כ-3,600 משתתפים) ו-6% (כ-700 משתתפים) יעלו לארץ בכל שנה.
- ג. קיום 3 סדנאות חובה בנושא עלייה על מנת להגדיל בצורה אפקטיבית את יעדי העלייה ממוסדות החינוך.
- ד. עידוד באמצעות מלגה ללימודי יהדות וישראל – הגדלת מספר המשתתפים בתוכנית באמצעות מילגה על מנת להגדיל את החשיפה ויעדי העלייה.

4. יעדי התוכנית:

יעד שנה ראשונה	יעד שנה שנייה	יעד שנה שלישית	יעד שנה רביעית	
11,000	11,000	11,000	11,000	מספר סטודנטים המגיעים לארץ
1,100	2,200	3,300	3,700	ממשיכים לשנה שנייה
220	450	660	740	עלייה לארץ

* אין בפירט היעדים הרב שנתיים כדי לקבוע שהתוכנית תמשך מעבר לתקציב הנוכחי. במידה ויהיה תקציב המשכי ויחתם הסכם בהתאם, היעדים לעיל יהיו את הבסיס לקביעת היעדים הרב שנתיים ע"י וועדת היגוי המשותפת.

5. מבנה ותכנים:

במהלך השנה התלמידים ישהו בתנאי פנימייה במוסדות החינוך השונים ויעסקו רוב התקופה בלמידה משמעותית, יקיימו סדנאות עלייה, מתוך התחברות למורשת הרוחנית של הארץ על מנת לחבר ולחזק את זהותם לארץ ולמתרחש בישראל כאשר בסוף התוכנית המשתתפים יתחברו למדינת ישראל באופן שתגרום לעלות לארץ.

בהתאם למודל מסע, הסוכנות תעביר מלגות למוסדות החינוך (המארגנים) לפי הקריטריונים המוצגים מטה, כאשר המוסדות יתחייבו לעמוד בתקנון שיאושר ע"י וועדת היגוי של משרד העלייה והקליטה והסוכנות היהודית ויחוייבו להשתתף בפעילויות הבאות על חשבון כל מוסד משתתף בפיקוח הסוכנות היהודית:

- קיום 3 סדנאות **חובה**, בנושא עלייה בו ילמדו הסטודנטים על אופציות העליה והתנאים שמקבלים העולים, אפשרויות דיור, תעסוקה וחינוך עתידיים.
- סיורים **בלפחות-3** אתרי מורשת מתוך אתרי המורשת שיוגדרו יחד בין הסוכנות היהודית ומשרד הליה והקליטה.
- קיום 2 סדנאות (מלבד סדנת העלייה הבסיסית שהינה חובה) לפחות באחד מהנושאים הבאים: למידת השפה העברית, הסברה ישראלית, היסטוריה מדינת ישראל והעם היהודי, אחריות קהילתית, מנהיגות והובלה קהילתית.
- פעילות חווייתית לחיבור לחברה הישראלית/התנדבות.

יעדי עלייה ויעדי חיבור למדינת ישראל

- יצירת רצף והמשכיות כמפורט בטבלה בסעיף 4 לעיל
- במידה ויחלט כי התקציב יורחב לתקציב רב שנתי, הסוכנות תבנה יחד עם המוסדות יעדי גידול ספציפיים בהתאם לנתוני השנים הקודמות, ותציג את הנתונים לוועדת ההיגוי המשותפת עם משרד העליה והקליטה.
- הסוכנות תבצע מעקב אחר הביצוע בפועל של היעדים ותציג אותם לוועדת ההיגוי המשותפת בתום השנה.
- הכרת המבנה החברתי במדינת ישראל ורכישת השפה העברית

מדוע הסוכנות היהודית

התמחותה של הסוכנות היהודית היא בעידוד עליה לישראל וחיבור בין יהדות התפוצות לישראל. הסוכנות מפעילה מגוון רחב של תוכניות בתחומים אלה. בנוסף, לסוכנות תשתית שליחים ומשרדים ברחבי העולם אשר מאפשרים לה להכיר ולהבין את הצרכים של המדינות השונות ובכך לקבוע באופן אופטימלי את סכומי המלגות הנדרשים.

עפ"י סעיף 193 (19) לתקנות חוק חובת המכרזים, הסוכנות פטורה ממכרז בגין כל אחת מהסיבות להלן בנפרד עידוד עלייה, העצמת הזהות היהודית עבור יהדות התפוצות ותכניות ביקור בישראל, תוכנית זאת משלבת 3 יעדים אלו יחד וככזו, הסוכנות היהודית המתאימה ביותר לבצע אותה.

התנאים להשתתפות כמארגן

- מינימום קבוצה- 25 משתתפים בגיל 18 ומעלה
- שהות בארץ מינימלית 8 חודשים
- סטודנט שאינו בוגר תוכנית מסע

- מארגן תוכנית שאינו חלק מתוכנית מסע באותה שנת לימודים

וועדת ההיגוי:

וועדת ההיגוי תורכב מ-5 חברים 3 נציגי משרד העלייה והקליטה ו-2 נציגי הסוכנות היהודית. וועדת ההיגוי תהיה המוסמכת היחידה לקבוע את תנאי התוכנית, אופי הפעילות ותקציבי ההשתתפות במלגת הסטודנט. כאשר למשרד העלייה נתון זכות וטו במידה ותידרש לכך.

תקציב למארגן:

עקרונות חלוקת התקציב יעשו בצורה שיוויונית עפ"י קריטריונים כדלקמן:

- סכום המלגה המקסימלית למשתתף-ייקבע ע"י וועדת היגוי ויחולק בהתאם למדינות המוצא של המשתתפים. המלגות לא יעלו על מלגת מסע באותה שנה לאותו איזור.
- הסוכנות היהודית תפרסם קול קורא בו יפורטו תנאי התוכנית והקריטריונים להגשת בקשת מלגה והכרה בתור מארגן של עולים בלימוד. לפי מסי' המשתתפים שיוגשו ע"י המארגנים והאזור ממנו הגיעו, התקציב יחולק ותקבע המלגה לכל אזור.
- התקציב יחולק קודם עבור אותם התלמידים המגיעים ממדינות סוציאקונומיות נמוכות ולאחר מכן למגיעים ממדינות בעלות מעמד סוציו אקונומי גבוה יותר עד גמר התקציב.
- כל סטודנט זכאי לתקציב לשנת לימודים אחת בלבד.
- מתוך התקציב שמגיע למארגן כפי שפורט בסעיף ב', כל מארגן יקים קרן סיוע בשיעור של 30% מסך התקציב המתקבל עבור תלמידים הזקוקים לסיוע בשכר לימוד.
- להלן הקריטריונים לחלוקה עפ"י המדינות (נתונים אלה יעודכנו לפי מלגות מסע שיאושרו לשנת תשפ"ה):

רשימת מדינות משתתפות	סכום המלגה המקסימלית	דירוג סוציו אקונומי (1-5) כאשר 1 הוא הנמוך)
צפון אמריקה	\$2,000	5
חמ"ע	\$4,000	2
צרפת	\$2,200	4
אמל"ט	\$3,000	3
בריטניה ואוסטרליה	\$2,200	4

5	\$2,000	אירופה
1	\$4,500	מדינות בעלות הכנסה נמוכה (**)

(**) פולין, הונגריה, רומניה, טורקיה, בולגריה, ארגנטינה, סרביה, קולומביה, דרא"פ, פרו, אקוודור

נספח תקציבי לשנה"ל תשפ"ה - 2024-2025 – תקציב שנתי

נושא	סכום (₪)	הערות
חלוקת מלגות	13,870,000	
תפעול התוכנית	4,130,000	כוללות רכז הפרויקט מטעם הסוכנות היהודית, עבודות ביקורת, עלויות פיננסיות של הפעלת הפרויקט (ערבות, עמלות וכו') ראה נספח א'
סה"כ	18,000,000 ₪	

נספח א'

תקציב ₪	נושא
	פעילות
350,000	פעילות מרכזית
400,000	מערכת מחשב מלגות
500,000	בלתי צפוי
1,250,000	סה"כ
	<u>עלויות תפעול</u> <u>ישירות</u>
300,000	מנהל פרויקט
480,000	2 רכזי תפעול
300,000	ביקורת רו"ח חיצונית
400,000	בלתי צפוי
1,480,000	סה"כ
1,400,000	עלויות עקיפות – כספים, בקה, משפטיות, בטחון ומשאבי אנוש
4,130,000	סה"כ